

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni rezidualni mehanizam
za krivične sudove

Predmet br.: MICT-13-56-A

Datum: 20. maj 2020.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VIJEĆEM

Rješava: sudija Prisca Matimba Nyambe, predžalbeni sudija

Sekretar: g. Olufemi Elias

Nalog od: 20. maja 2020.

TUŽILAC

protiv

RATKA MLADIĆA

JAVNO

NALOG U VEZI SA STATUSNOM KONFERENCIJOM

Tužilaštvo:

g. Serge Brammertz
gđa Laurel Baig
gđa Barbara Goy

Odbrana g. Ratka Mladića:

g. Branko Lukić
g. Dragan Ivetić

Ja, PRISCA MATIMBA NYAMBE, sudija Žalbenog vijeća Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove (dalje u tekstu: Žalbeno vijeće, odnosno Mehanizam) i predžalbeni sudija u ovom predmetu;¹

PODSJEĆAJUĆI da sam 11. maja 2020. naložila da statusna konferencija bude održana 29. maja 2020. u Haagu (dalje u tekstu: statusna konferencija), u skladu s pravilom 69(B) Pravilnika o postupku i dokazima Mehanizma (dale u tekstu: Pravilnik), putem video-konferencijske veze i uz učešće g. Ratka Mladića i/ili njegovog branioca putem tele-konferencijske ili video-konferencijske veze, u skladu s pravilom 69(C)(ii) Pravilnika, s obzirom na trenutna ograničenja u vezi s pandemijom koronavirusa;²

PODSJEĆAJUĆI DALJE da je Nalogom o rasporedu takođe zatraženo: (i) od sekretara da dostavi podnesak u kom će detaljno navesti sredstva koja stoje na raspolaganju g. Mladiću za privilegovanu komunikaciju s njegovim braniocem prije i tokom statusne konferencije; i (ii) g. Mladiću da eventualni podnesak u vezi s pitanjem privilegovane komunikacije vezan za statusnu konferenciju dostavi poslije zavođenja sekretarovog podneska;³

IMAJUĆI U VIDU podnesak, zaveden 13. maja 2020.,⁴ u kom je sekretar naveo, između ostalog, da su: (i) s obzirom na pandemiju koronavirusa, a naročito stariju dob i zdravstvene probleme pritvorenika u Pritvorskoj jedinici Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN), sve društvene i poslovne posjete, uključujući posjete branioca, suspendovane do daljnjeg;⁵ (ii) iako trenutno nije moguće da se pritvorenici lično sastaju s braniocima, privilegovana komunikacija može se voditi telefonom, te da je PJUN u jednoj od prostorija za posjete instalirao takođe uspostavio telefonski aparat koji se može koristiti bez ruku i radni sto, kako bi se olakšali radni sastanci;⁶ i (iii) da se može organizovati da g. Mladića učestvuje u statusnoj konferenciji putem video-veze iz PJUN-a, uz prisustvo branioca u sudnici, te da će g. Mladić i njegov branilac imati pristup, “direktnoj i namjenskoj telefonskoj liniji putem koje će moći da imaju privilegovanu komunikaciju tokom statusne konferencije”;⁷

¹ Nalog o imenovanju sudija u predmetu pred Žalbenim vijećem, 19. decembar 2017., str. 1; Nalog o imenovanju troje sudija na osnovu pravila 18 Pravilnika, 4. septembar 2018. (original zaveden na francuskom jeziku, prijevod na engleski jezik zaveden 5. septembra 2018.), str. 1; Nalog o imenovanju predžalbenog sudije, 12. septembar 2018., str. 1.

² Nalog o zakazivanju statusne konferencije, 11. maj 2020. (dalje u tekstu: Nalog o rasporedu), str. 1, 2.

³ Nalog o rasporedu, str. 2.

⁴ Sekretarov podnesak kao odgovor na “Nalog o zakazivanju statusne konferencije”, 13. maj 2020. (dalje u tekstu: Sekretarov podnesak od 13. maja 2020.).

⁵ Sekretarov podnesak od 13. maja 2020., par. 2, 3.

⁶ Sekretarov podnesak od 13. maja 2020., par. 4.

⁷ Sekretarov podnesak od 13. maja 2020., par. 5.

IMAJUĆI U VIDU podnesak g. Mladića, zaveden 15. maja 2020.,⁸ u kom odbrana navodi, između ostalog, da će “vanredno, samo u ovom slučaju, izaći u susret i biti fleksibilna kako bi se ova statusna konferencija održala uz učešće predsjedavajućeg sudije [putem] video-konferencijske veze”, pri čemu bi g. Mladić radije bio prisutan u sudnici zajedno s braniocem ili, u skladu s pravilom 69(C)(ii) Pravilnika, učestvovao sa udaljenosti uz prisustvo branioca na istoj lokaciji;⁹

IMAJUĆI DALJE U VIDU tvrdnje odbrane da su, između ostalog: (i) sekretarove izjave u vezi s ulaskom i izlaskom iz PJUN-a nepotkrepljene;¹⁰ (ii) da telefonske konsultacije u namjenskoj prostoriji za posjete u PJUN-u nisu prikladne za smislenu pripremu statusne konferencije, budući da u toj prostoriji može biti nepoznatih osoba, razgovori se mogu čuti izvana, branilac ne može razgovarati o dokumentima i pregledati ih zajedno sa g. Mladićem, te može doći do nesporazuma usled problema s kvalitetom veze;¹¹ and (iii) “virtualni pretresi u krivičnim predmetima potencijalno su nespojivi s pravom optuženog na javno suđenje”, a predložena telefonska linija tokom statusne konferencije nije nikada testirana i njena upotreba je problematična budući da branilac prisutan u sudnici ne može istovremeno pratiti postupak i razgovarati telefonom radi objašnjenja, intervencije ili traženja razjašnjenja od g. Mladića;¹²

IMAJUĆI U VIDU sekretarov podnesak, zaveden 18. maja 2020.,¹³ u kom se navodi, između ostalog, da su: (i) ograničenja u PJUN-u implementirao upravnika, koji je po ovlaštenju sekretara odgovoran za zdravlje i bezbjednost svih osoba prisutnih u PJUN-u i, posredstvom službenog ljekara, odgovoran je za bavljenje zdravljem pritvorenika;¹⁴ (ii) u vezi s namjenskom prostorijom za posjete u PJUN-u, kvalitet telefonske veze se redovno testira i nisu utvrđeni nikakvi problemi, ni od strane g. Mladića,¹⁵ a navodni incidenti u vezi s prisustvom drugih osoba u prostoriji sa g. Mladićem su bili ili na njegov zahtjev ili kako bi se obezbijedilo da komunikaciona oprema ispravno funkcioniše;¹⁶ i (iii) i sistem video tele-konferencijskih veza između PJUN-a i sudnice,

⁸ Podnesak odbrane u skladu s “Nalogom o zakazivanju statusne konferencije,” izdatim 11. maja 2020., 15. maj 2020. (javno s povjerljivim dodatkom) (dalje u tekstu: Podnesak odbrane od 15. maja 2020.).

⁹ Podnesak odbrane od 15. maja 2020, par. 6, 9. Prema podnesku odbrane, g. Mladić ne pristaje na to da statusna konferencija bude održana, “ukoliko mu se ne omogući smisljena neposredna interakcija i privilegovana priprema s braniocem, niti pristaje na to da branilac na njoj učestvuje sa udaljenosti osim ukoliko bude učestvovao sa udaljenosti, ali s iste lokacije kao” g. Mladić. V. Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 7, 8.

¹⁰ Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 11-14, 26.

¹¹ Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 15, 20, 26. V. takođe Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 16-19, 21.

¹² Podnesak odbrane od 15. maja 2020, par. 24-26. V. takođe Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 22, 23.

¹³ Sekretarov podnesak u vezi s “Podneskom odbrane u skladu s ‘Nalogom o zakazivanju statusne konferencije’ izdatim 11. maja 2020.”, 18. maj 2020. (dalje u tekstu: Sekretarov podnesak od 18. maja 2020.).

¹⁴ Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 2.

¹⁵ Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 4.

¹⁶ Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 5-7. Prema sekretaru, jednom prilikom je službeni ljekar bio prisutan u prostoriji i prišao je g. Mladiću na njegov zahtjev da razgovara sa braniocem o mjerama protiv pandemije koronavirusa namijenjene njegovoj zaštiti, dok su drugom prilikom na početku bili prisutni administrativni pomoćnik i pritvorski

koji je bio uspostavljen i korišten od strane pritvorenika koji nisu mogli prisustvovati sudskim postupcima, i direktna telefonska linija, koja je bila uspostavljena za privilegovanu komunikaciju s pravnim savjetnicima i braniocima, testirani su 13. maja 2020. i potvrđeno je da su u potpunosti funkcionalni;¹⁷

IMAJUĆI U VIDU da, prema sekretaru, s obzirom na raspoloživost pouzdanog video telekonferencijskog sistema između PJUN-a i sudnice i sredstava za privilegovanu telefonsku komunikaciju u PJUN-u, uobičajeno kratko trajanje statusnih konferencija, te savjet ljekara, “nije preporučljivo da se g. Mladić izlaže rizicima koji podrazumijevaju neposredno sastajanje s braniocem, odnosno prisustvovanje sudskoj sjednici u sudnici”;¹⁸

UZIMAJUĆI U OBZIR da ni pravilo 69(B) Pravilnika ni bilo koja druga mjerodavna odredba ne propisuju način na koji sudija učestvuje u statusnoj konferenciji;

PODSJEĆAJUĆI da sam, s obzirom na trenutna ograničenja u vezi s pandemijom koronavirusa, uključujući ograničenja putovanja, naložila da ću održati statusnu konferenciju na kojoj ću učestvovati putem video-konferencijske veze;¹⁹

NAGLAŠAVAJUĆI da je izbor načina na koji ja učestvujem u statusnoj konferenciji stvar mog diskrecionog ovlaštenja u svojstvu predžalbenog sudije u svjetlu okolnosti, te da to nije stvar koja iziskuje saglasnost bilo koje od strana u postupku;

PODSJEĆAJUĆI da, na osnovu pravila 69(C) Pravilnika, uz pismenu saglasnost osobe koja je u pritvoru, datu nakon što se posavjetovala sa svojim braniocem, statusna konferencija može biti održana: (i) u prisustvu te osobe, ali uz učešće branioca bilo putem tele-konferencijske veze bilo putem video-konferencijske veze; ili (ii) u odsustvu osobe koja je u pritvoru, ali uz učešće dotične osobe putem tele-konferencijske veze ako to želi i/ili učešće njenog branioca putem tele-konferencijske ili video-konferencijske veze;

službenik, kako bi pomogli g. Mladiću i provjerili da li oprema ispravno funkcioniše,. V. Sekretarov podnesak od 18. maja 2020., par. 6, 7.

¹⁷ Sekretarov podnesak od 18. maja 2020., par. 8.

¹⁸ Sekretarov podnesak od 18. maja 2020., par. 3.

¹⁹ Nalog o rasporedu, str. 1, 2, fusnota 5, gdje se upućuje na “*Coronavirus Disease (COVID-19) Pandemic*” /Pandemija oboljenja koronavirusa (COVID-19)/, Svjetska zdravstvena organizacija, <https://www.who.int/emergencies/diseases/novel-coronavirus-2019> (pristupljeno: 11. maja 2020.); “*Dutch measures against coronavirus*” /Nizozemske mjere protiv koronavirusa/, Vlada Nizozemske, <https://www.government.nl/topics/coronavirus-covid-19/tackling-new-coronavirus-in-the-netherlands> (pristupljeno: 11. maja 2020.); “*Travel and transportation during the coronavirus pandemic*” /Putovanje i prijevoz tokom pandemije koronavirusa/, Evropska komisija, https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/travel-and-transportation-during-coronavirus-pandemic_en (pristupljeno: 11. maja 2020.).

UZIMAJUĆI U OBZIR da pravilo 69(C)(ii) Pravilnika ne propisuje da osoba u pritvoru i njen branilac učestvuju u statusnoj konferenciji sa iste lokacije;

PODSJEĆAJUĆI da je, prema Pravilniku o pritvoru osoba koje čekaju suđenje ili žalbeni postupak pred Mehanizmom ili su iz nekog drugog razloga pritvorene po ovlaštenju Mehanizma (dalje u tekstu: Pravilnik o pritvoru), upravljanje PJUN-om, uključujući pitanja zdravlja i bezbjednosti svih prisutnih osoba, uključujući pritvorenike, i kontakt pritvorenika s braniocima “[u] nadležnosti sekretara”;²⁰

UZIMAJUĆI U OBZIR da je stoga odgovornost sekretara i upravnika PJUN-a, koji je pod njegovom nadležnošću, da obezbijedi zaštitu pritvorenika tokom pandemije koronavirusa,²¹ te da se Žalbeno vijeće oslanja na sekretarove argumente u tom pogledu;²²

UZIMAJUĆI U OBZIR da, na osnovu pravila 73 Pravilnika o pritvoru, pritvorenici imaju pravo na posjete pravnih zastupnika i komunikaciju s njima, da su sve takve posjete privilegovane i da pritvorenici mogu od predsjednika zatražiti da preispita bilo koju odluku sekretara na osnovu ovog pravila u skladu s pravilom 94(1)(b) Pravilnika o pritvoru;

PODSJEĆAJUĆI da pritvorenici moraju koristiti procedure na osnovu Pravilnika o pritvoru za sve žalbe koje se odnose na uslove pritvora, uključujući kontakt s braniocem,²³ ali da Žalbeno vijeće može imati nadležnost da preispita sekretarovu ili predsjednikovu odluku na osnovu Pravilnika o pritvoru ako je dotično pitanje tijesno povezano s pravičnošću žalbenog postupka;²⁴

UZIMAJUĆI U OBZIR da je Nalogom o rasporedu od sekretara zatraženo da dostavi podnesak u kojem će navesti načine koji g. Mladiću stoje na raspolaganju za privilegovanu komunikaciju s braniocima prije i tokom statusne konferencije;²⁵

KONSTATUJUĆI da je pitanje privilegovane komunikacije između g. Mladića i njegovih branilaca u ovom slučaju vezano za pravičnost postupka u vezi sa statusnom konferencijom,²⁶ i da Žalbeno vijeće stoga ima nadležnost da riješi ovo pitanje;

²⁰ V., npr., pravila 13(2), 46, 73 Pravilnika o pritvoru. V. također Nalog u vezi s podneskom odbrane od 30. marta 2020., 3. april 2020. (dalje u tekstu: Nalog od 3. aprila 2020.), str. 4; Nalog u vezi s podnescima odbrane od 25. i 27. marta 2020., 31. mart 2020. (javno s povjerljivim dodatkom), str. 2.

²¹ V., npr., pravila 13(2), 46 Pravilnika o pritvoru.

²² V. Sekretarov podnesak od 18. maja 2020., paras. 2, 3; Sekretarov podnesak od 13. maja 2020., par. 2, 3. V. također Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 11-14.

²³ V. pravila 92-94 Pravilnika o pritvoru. V. također Nalog od 3. aprila 2020., str. 4, fusnota 20 i reference koje se tamo navode.

²⁴ V. Nalog od 3. aprila 2020., str. 4, fusnota 21 i reference koje se tamo navode.

²⁵ V. Nalog o rasporedu, str. 2.

PRIMJEĆUJUĆI da je sekretar naveo načine komunikacije između g. Mladića i njegovih branilaca putem telefona u namjenskoj prostoriji za posjete prije statusne konferencije, te da g. Mladić može davati dodatna uputstva braniocima putem “direktno i namjenske telefonske linije putem koje će moći da imaju privilegovanu komunikaciju” tokom statusne konferencije;²⁷

IMAJUĆI DALJE U VIDU bojazni g. Mladića u pogledu njegove mogućnosti da efikasno komunicira s braniocima prije i tokom statusne konferencije;²⁸

UZIMAJUĆI U OBZIR sekretarova uvjerenja u pogledu funkcionalnosti komunikacione opreme, te da se predmetnim Nalogom sekretar poziva da se i dalje stara o tome, kada je riječ o statusnoj konferenciji, da nijedna druga osoba ne bude prisutna tokom privilegovane komunikacije g. Mladića s njegovim braniocima, da druge osobe ne mogu čuti privilegovane razgovore g. Mladića s njegovim braniocima, uključujući izvan prostorije za posjete u PJUN-u, te da komunikaciona oprema, uključujući video tele-konferencijski sistem i direktnu telefonsku liniju, adekvatno funkcioniše;²⁹

UZIMAJUĆI DALJE U OBZIR da, kako bi se obezbijedilo da g. Mladić i njegovi branioci mogu efikasno komunicirati tokom statusne konferencije, statusna konferencija može biti prekinuta u bilo kom trenutku kako bi se braniocima i g. Mladiću omogućilo da se, po potrebi, konsultuju putem namjenske i direktno telefonske linije;³⁰

UZIMAJUĆI U OBZIR da statusna konferencija nije suđenje nego prilika za g. Mladića da iznese pitanja u vezi sa svojim boravkom u pritvoru, uključujući svoje mentalno i fizičko stanje;³¹

IMAJUĆI U VIDU bojazni g. Mladića u pogledu svog učešća u statusnoj konferenciji iz PJUN-a dok njegov branilac učestvuje iz sudnice;³²

KONSTATUJUĆI da je stoga primjereno pružiti g. Mladiću mogućnost da se pismeno izjasni da li pristaje na to da se statusna konferencija održi u skladu s pravilom 69(C)(ii) Pravilnika, kako je navedeno u ovom Nalogu, odnosno da li bi mu više odgovaralo da statusna konferencija bude odgođena do trenutka kada bude mogao da bude prisutan u sudnici sa braniocima, poslije ublažavanja ograničenja u vezi s pandemijom koronavirusa;

²⁶ V. takođe član 19(4)(b) Statuta Mehanizma.

²⁷ V. Sekretarov podnesak od 13. maja 2020., par. 4, 5. V. takođe Sekretarov podnesak od 18. maja 2020., par. 4, 8.

²⁸ V. Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 15-25.

²⁹ V. Sekretarov podnesak od 18. maja 2020., par. 4, 8. V. takođe Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 20, 25.

³⁰ V. Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 25.

³¹ V. pravilo 69(B) Pravilnika.

³² V., npr., Podnesak odbrane od 15. maja 2020., par. 6-10, 14, 25.

IZ GORENAVEDENIH RAZLOGA,

OVIM NALAŽEM g. Mladiću da u roku od dva dana od izdavanja ovog Naloga u pismenom obliku izjavi da li pristaje na to da se statusna konferencija održi u skladu s pravilom 69(C)(ii) Pravidnika kako je navedeno u ovom Nalogu, odnosno da li bi mu više odgovaralo da statusna konferencija bude odgođena do trenutka kada bude mogao da bude prisutan u sudnici zajedno s braniocima, poslije ublažavanja ograničenja u vezi s pandemijom koronavirusa; i

NALAŽEM sekretaru da omogući privilegovanu komunikaciju prije i tokom statusne konferencije kako je ovdje navedeno, uključujući to da se postara da nijedna druga osoba ne bude prisutna tokom privilegovane komunikacije g. Mladića s njegovim braniocima, da druge osobe ne mogu čuti privilegovane razgovore g. Mladića s njegovim braniocima, uključujući izvan prostorije za posjete u PJUN-u, te da sva komunikaciona oprema koju Mehanizam obezbjeđuje kako bi se omogućila privilegovana komunikacija adekvatno funkcioniše.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je mjerodavan tekst na engleskom.

Dana 20. maja 2020. godine,
U Haagu,
Nizozemska

/potpis na originalu/
sudija Prisca Matimba Nyambe,
predžalbeni sudija

[pečat Mehanizma]